

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **Y. S.**
zastoupený advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2018, č. j. MV-6741-4/SO-2018

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 5. 3. 2018, č. j. MV-6741-4/SO-2018, se **ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10 800 Kč, a to k rukám jeho advokátky Mgr. Martiny Šamlotové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh správního řízení

1. Žalobce podanou žalobou brojí proti v záhlaví citovanému rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo vnitra“) ze dne 12. 12. 2017, č. j. OAM-1723-16/ZR-2017, jímž podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušilo žalobci povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

Povolení k trvalému pobytu, které bylo žalobci uděleno dne 4. 2. 2008, bylo žalobci zrušeno z toho důvodu, že v letech 2011 až 2016 pobýval mimo území České republiky, přičemž žalobcem uváděné důvody, kvůli nimž pod dobu více než 5 let pobýval na území Ukrajiny (svatba, soužití s manželkou a následné soužití s novou partnerkou, posléze manželkou, s níž vychovává nevlastní dítě) ministerstvo vnitra nehodnotilo jako důvody, které by mu objektivně bránily v návratu na území České republiky, jak předvídá § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. S tímto názorem se žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ztotožnila, přičemž odvolací námitku žalobce, že ministerstvo vnitra dostatečně nehodnotilo přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života, ústavně zaručeného v čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“)

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje krajskému soudu, aby rozhodnutí žalované zrušil.
3. Žalobce za použití obdobné argumentace jako v jím podaném odvolání namítá, že se žalovaná dostatečně nevypořádala s jím vznesenou námitkou ohledně přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu z hlediska jeho dopadů do jeho soukromého a rodinného života. Pokud žalovaná v odůvodnění poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), z něhož dovozuje, že v případě rozhodnutí dle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců není nezbytné zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života žadatele, žalobce s tímto názorem nesouhlasí, přičemž odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 10. 2018, č. j. 30 A 136/2015-30, v němž vyjádřil *„přesvědčení o povinnosti správních orgánů (vzhledem ke konkrétnímu skutkovému stavu projednávané věci) posoudit přiměřenost následků rozhodnutí o zrušení pobytového oprávnění do sféry žalobkyně a její rodiny ve vztahu k narušení jejího soukromého a rodinného života, což dovozuje z úvah Nejvyššího správního soudu použitých v rozsudcích ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015-30 a ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33.“*
4. Rozhodnutí žalované i ministerstva vnitra tak dle žalobce zcela pomíjí závažnost dopadů přijatých rozhodnutí do právní sféry žalobce v nyní projednávaném případě. Žalobce totiž pochází z obce G. (v českém jazyce H.), která se nachází v Doněcké oblasti. Žalobce svoji nepřítomnost na území České republiky zdůvodňoval závažnými rodinnými problémy se svoji tehdejší manželkou, která se potýkala s alkoholismem, kdy bylo pro žalobce nereálné vycestovat z Ukrajiny. Na konci roku 2013 pak na Ukrajině vypukl mezinárodní konflikt. Od roku 2012, tedy v době, kdy ještě řešil rodinnou krizi se svojí manželkou, mu uplynula dne 23. 5. 2012 platnost cestovního dokladu spolu s pobytovým štítkem. V roce 2014, když se chtěl žalobce vrátit na území České republiky i z důvodu gradujícího ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, kdy žalobce žil v ohnisku ozbrojených sporů, již nebylo možné požádat o vydání nového cestovního dokladu, aby mohl žalobce přicestovat do České republiky. V současné době žalobce odůvodňuje svůj návrat do České republiky dále špatným zdravotním stavem své matky paní L. S. (nar. X), která má na území České republiky povolen trvalý pobyt a má v současné době II. stupeň invalidity, kdy žalobce chce být své matce nablízku a pečovat o ni. Maminka žalobce v důsledku prodělaných

operací z důvodu onkologického onemocnění výrazně přibrala na váze, kdy se špatně pohybuje, potřebuje pomoci s hygienou, nákupy, přípravou jídla a nákupy. Společně s matkou žalobce žije na území České republiky i otec žalobce V. S. (nar. X), který s ohledem na svůj pokročilejší věk nemůže zajistit veškerou péči o svoji manželku.

III. Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě především odkazuje na odůvodnění napadených rozhodnutí, přičemž žalobní námitky neshledává důvodnými. Žalovaná tak považuje za správné a zcela se zákonem souladné rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu žalobce, neboť důvodem jeho přijetí bylo zjištění, že mimo území pobýval po dobu delší než 12 měsíců, konkrétně více jak 5 let. V případě žalobce současně nebylo zjištěno, že by důvodem jeho nepřítomnosti na území byly závažné důvody, které mu bránily v návratu. Žalobce se rozhodl realizovat svůj soukromý a rodinný život na Ukrajině a z území z tohoto důvodu vycestoval. V případě zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců se s ohledem na znění zákona o pobytu cizinců přiměřenost rozhodnutí z hlediska jeho dopadu do soukromého nebo rodinného života cizince neposuzuje. Takovou povinnost má ministerstvo vnitra v případech uvedených v § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle kterého v daném případě postupováno nebylo.

IV. Posouzení věci soudem

6. Krajský soud, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadená rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (správce daně), včetně řízení předcházející jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
7. Obsah žalobních námitek a tedy i podstatu nyní projednávané věci tvoří nesouhlasná polemika žalobce se závěry ministerstva vnitra a žalované, na jejichž základě bylo podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zrušeno povolení žalobce k trvalému pobytu, aniž by byla (s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti případu) dostatečně zkoumána přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, ústavně zaručeného v čl. 8 Úmluvy.
8. Podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *„ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže ... c) cizinec pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, pokud nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí.“*
9. Krajský soud v první řadě přisvědčuje názoru žalobce, že rozhodnutí o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu představuje s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti případu zásah do jeho soukromého a rodinného života, ústavně zaručeného v čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), dle něhož *„má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života“*, a v čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), dle něhož *„má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“* Jak totiž vyplývá z obsahu správního spisu, žalobce na území České republiky pobýval od roku 2017 (a předtím od roku 2002 do roku 2010), přičemž v rámci správního řízení uváděl, že přicestoval s ohledem na zdravotní stavy své matky (což dokládal i lékařskou zprávou), pro které jí v roce 2018 byla s účinností od 5. 10. 2017 zvýšena výše invalidního

důchodu na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně (viz rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 3. 2018, č. j. R-12.3.2018-423/586 017 1746). Matka žalobce není soběstačná a je odkázána na péči druhé osoby (viz lékařská zpráva praktického lékaře v Blansku, MUDr. L. K. ze dne 10. 1. 2018). Rodiče žalobce prohlašují, že jsou na pomoc syna odkázáni (prohlášení matky i otce ze dne 11. 4. 2018), přičemž z předložené nájemní smlouvy vyplývá, že žalobce je oprávněn pobývat v pronajatém bytě se svými rodiči. Tyto skutečnosti ostatně krajský soud zohlednil již v usnesení ze dne 4. 5. 2018, č. j. 29 A 48/2018-30, jímž byl žalobě přiznán odkladný účinek ve smyslu § 73 odst. 1 s. ř. s., v němž konstatoval, že *„tyto okolnosti by samy o sobě nemusely být důvodem pro přiznání odkladného účinku, je však třeba vzít v potaz rovněž to, že svědčí o rodinných vazbách žalobce na území České republiky spojnými s potřebou péče o své rodiče, kdy není známo, že by se zde dopouštěl např. trestné či jiné obdobné činnosti.“*

10. Spornou otázkou tak zůstává, zda se jedná o zásah nepřiměřený, resp. měly správní orgány (ministerstvo vnitra či žalovaná) povinnost zkoumat otázku přiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Jakkoliv krajský soud nepochybně, že obecně by nedodržování povinností stanovených zákonem o pobytu cizinců mohlo představovat narušení veřejného pořádku, které by mohlo ospravedlňovat takovýto zásah do soukromého a rodinného života jednotlivců v souladu s čl. 10 odst. 2 Listiny a čl. 8 odst. 2 Úmluvy, z ústavní povinnosti vyplývající z čl. 4 Ústavy České republiky, kdy jsou obecné soudy, bez ohledu na instanci, ve které rozhodují, vždy povinny poskytnout ochranu základním právům a svobodám jednotlivců, a obecně z ústavního příkazu k respektování a účtě základních práv a svobod obsaženého v čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, vyplývá požadavek, aby soudy, resp. orgány veřejné moci současně hodnotily přiměřenost (proporcionalitu) důsledků vyvolaných rozhodnutími vydanými v rámci zákona o pobytu cizinců, tedy včetně rozhodnutí o zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Pouze tak lze zhodnotit, zda je popsán zásah do základního práva jednotlivce (zde práva žalobce na soukromý a rodinný život) nezbytný v demokratické společnosti a tedy přiměřený ve vztahu ke skutečnostem, které mají tento zásah odůvodňovat. Jen bude-li zachována nezbytnost a proporcionalita, bude legitimní po dotčeném jednotlivci žádat, aby území České republiky opustil. Ostatně tento ústavní požadavek explicitně nachází odraz i v samotném zákoně o pobytu cizinců § 174a, dle něhož *„při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“* Případnou nepřiměřenost takového zásahu ovšem v žádném případě nemůže zhojit možnost podat žádost o jiné pobytové oprávnění, legalizující pobyt cizince na území České republiky, jak naznačuje žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
11. S ohledem na výše uvedené proto krajský soud nemůže přisvědčit názoru žalované, že zákon o pobytu cizinců nestanoví povinnost správním orgánům zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Proto se krajský soud ztotožňuje s námitkou žalobce, že žalovaná pochybila,

pokud se k jím uplatněné odvolací námitce důkladně nezabývala otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu žalobce z hlediska jím namítaného zásahu do jeho ústavně zaručeného práva na soukromý a rodinný život (čl. 8 odst. 1 Úmluvy, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny), a nedostála tak své povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zastavení řízení stanovené v citovaném § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, která se váže na všechna „rozhodnutí podle tohoto zákona“, a to i navzdory skutečnosti, že rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu znamená pro cizince z povahy věci intenzivnější zásah než rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011-65; ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, či nálezný Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, dostupný rovněž na <https://nalus.usoud.cz>).

12. Krajský soud je sice toho názoru, že se tato povinnost neváže skutečně na „každé“ rozhodnutí vydané dle zákona o pobytu cizinců, jak ostatně dovodil i Nejvyšší správní soud v žalobcem citovaném rozsudku č. j. 9 Azs 288/2016-30 („*Nelogičnost požadavku na posuzování přiměřenosti u každého takového rozhodnutí je nejvíce patrná zejména u těch rozhodnutí, která jsou vydávána na žádost samotného cizince, např. zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu na žádost cizince dle § 77 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců či zrušení povolení k trvalému pobytu na žádost cizince dle § 87l odst. 2 daného zákona.*“), současně však Nejvyšší správní soud ve své judikatuře interpretující právě zákon o pobytu cizinců dlouhodobě akcentuje onen ústavní příkaz, plynoucí z čl. 1 odst. 1 i odst. 2 Ústavy České republiky, kdy kupříkladu v rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29, výše uvedené závěry doplnil, když konstatoval: „*Skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztráct ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy.*“ (obdobně srov. např. rozsudek ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53). Čl. 8 Úmluvy je tak přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené znamená, že pokud žalobce v řízení před správními orgány namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje, na tomto závěru nic nemění ani nový odstavec 3 § 174a zákona o pobytu cizinců, jenž byl do tohoto ustanovení doplněn s účinností od 15. 8. 2017 (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46). Otázka charakteru pobytového oprávnění, tedy zda se jedná o pobyt přechodný či trvalý, nemá na přímou aplikovatelnost článku 8 Úmluvy, resp. na povinnost zabývat se přiměřeností rozhodnutí, žádný vliv (srov. k tomu rozsudek ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, či aktuálně rozsudek ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 24/2019-27).
13. Krajský soud proto uzavírá (obdobně jako tak učinil i v žalobcem citovaném rozsudku č. j. 30 A 136/2015-30), že v nyní projednávané věci žalovaná pochybila a zatížila své rozhodnutí vadou nezákonnosti, pokud navzdory námitce žalobce ohledně nepřiměřeného

zásahu do jeho ústavně zaručeného práva na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy jako věcně správný a se zákonem o pobytu cizinců souladný aprobovala postup ministerstva vnitra, které vydalo rozhodnutí o zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, aniž by (s ohledem na shora vylíčené konkrétní skutkové okolnosti případu) tuto otázku přiměřenosti dopadů vydaného rozhodnutí zkoumalo.

V. Závěr a náklady řízení

14. Krajský soud proto s ohledem na výše uvedené rozhodnutí žalované zrušil z důvodu nezákonnosti dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu [§ 78 odst. 5 s. ř. s.] a bude tedy na ní, aby zajistil nápravu shora vytčených vad.
15. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
16. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna zástupce (advokátky) žalobce a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, žaloba) ve výši $2 \times 3 \times 100$ Kč a dva režijní paušály ve výši 2×300 Kč, tedy celkem 6 800 Kč. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč.
17. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 10 800 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. října 2019

JUDr. Zuzana Bystrická, v.r.
předsedkyně senátu